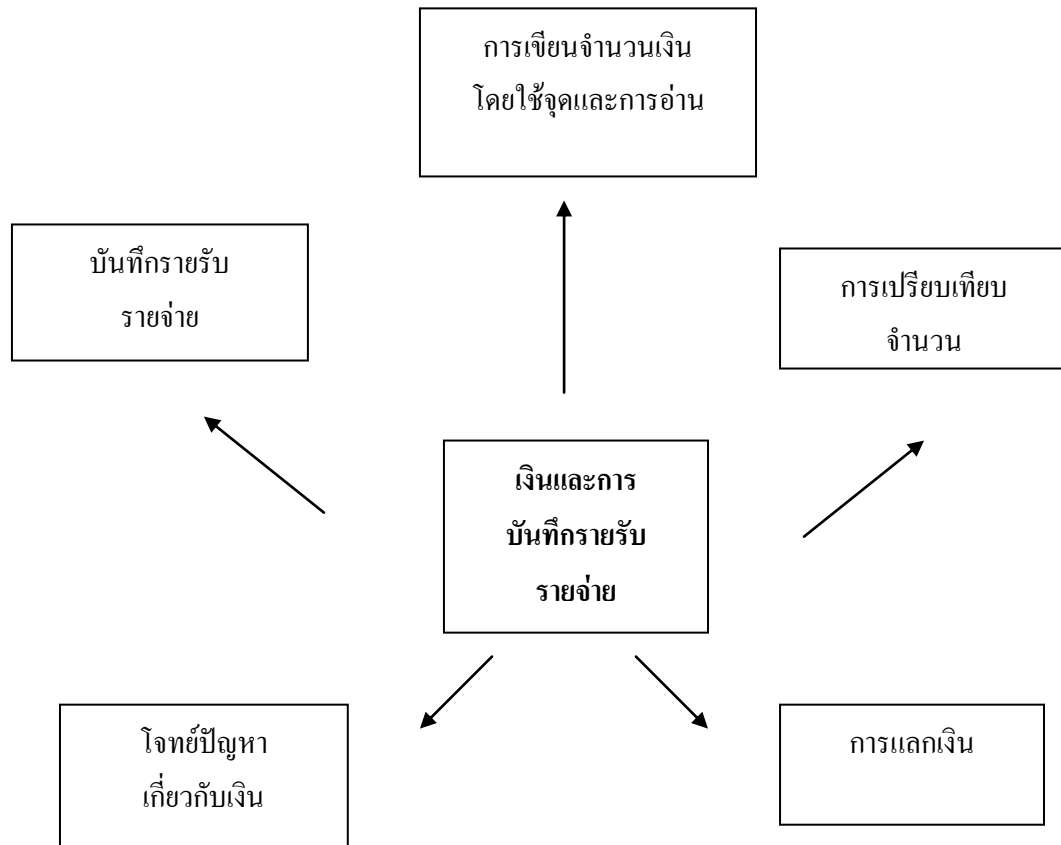
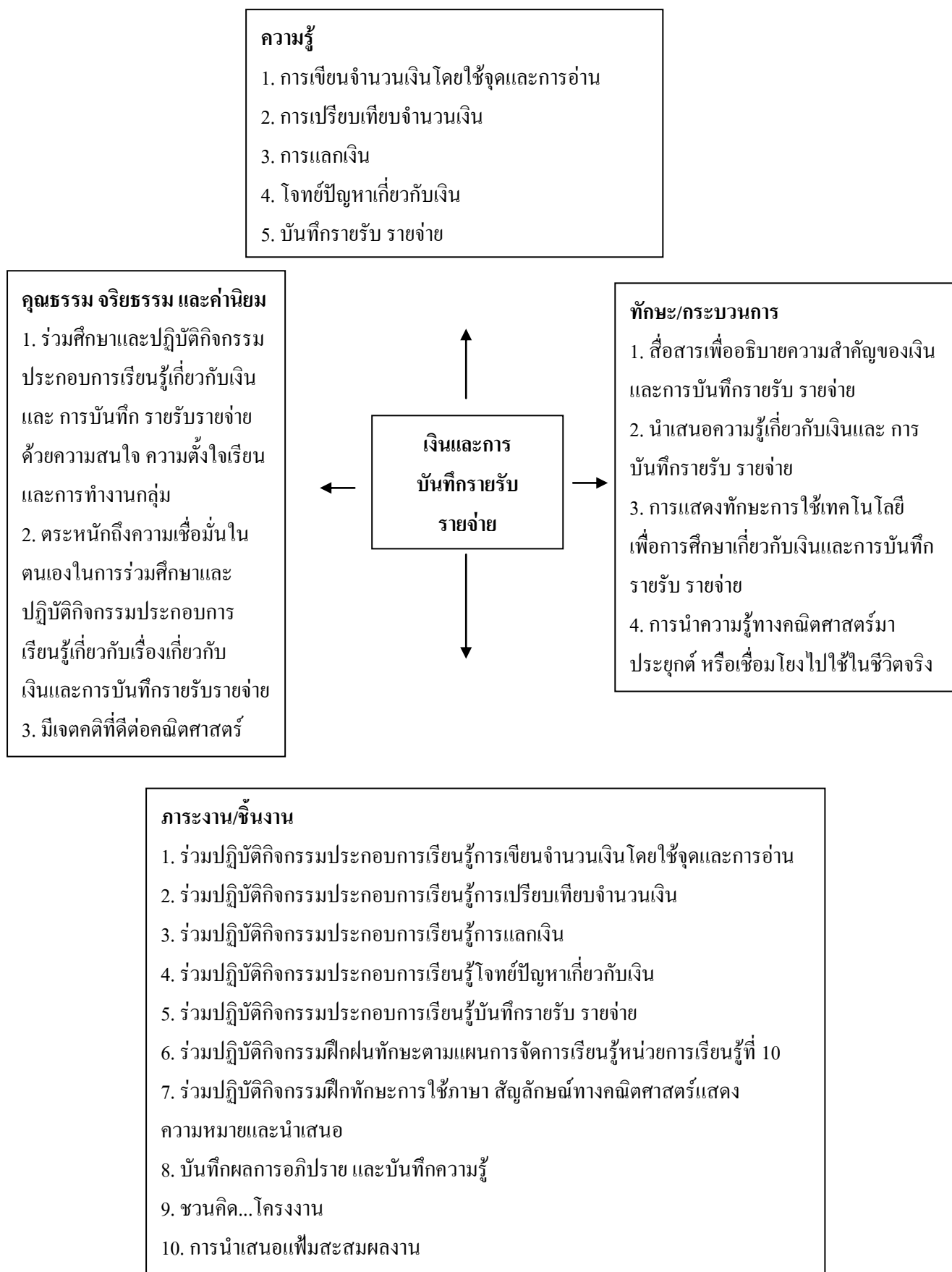

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10
เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

เวลา 7 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

การออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. แก้ปัญหาเกี่ยวกับการคาดคะเนความยาวการชั่งการตวงเงินและเวลา (ค 2.2 ป. 4/1) 2. เขียนบันทึกรายรับ รายจ่าย (ค 2.2 ป.4/2) 3. ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา (ค 6.1 ป. 4/1) 4. ใช้ความรู้ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (ค 6.1 ป. 4/2) 5. เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ในคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ (ค 6.1 ป. 4/5)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... บันทึกรายรับ รายจ่าย จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบรายรับ รายจ่ายและวางแผนการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ในชีวิตจริงเราต้องใช้จ่ายเงิน เพื่อซื้อสิ่งของต่าง ๆ ดังนั้น นักเรียนจะวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าได้อย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. ในชีวิตประจำวันเราต้องใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเงินไทยมี 2 ชนิด คือ ธนบัตรและเงินเหรียญ 2. ธนบัตรและเงินเหรียญมีความสัมพันธ์กันและสามารถเปรียบเทียบค่ากันได้ อาจเปรียบเทียบธนบัตรกับธนบัตร เงินเหรียญกับเงินเหรียญ เงินเหรียญกับธนบัตร หรือกลุ่มของเงินกับกลุ่มของเงิน โดยเปรียบเทียบภายใน 2 หน่วยหรือหน่วยเดียวกัน 3. ธนบัตรและเงินเหรียญมีความสัมพันธ์กัน สามารถแลกเปลี่ยนกันได้ เมื่อมีค่าของเงินเท่ากัน 4. การใช้จ่ายเงินบาทหรือสตางค์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นลักษณะของโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ซึ่งผลลัพธ์ของคำตอบจะต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งที่โจทย์กำหนดให้ ในรูปการบวกลบ คูณ หรือหาร แล้วจึงแสดงวิธีทำเพื่อหาคำตอบ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. การสื่อสารเพื่ออธิบายความสำคัญของเงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย 2. สามารถนำเสนอเกี่ยวกับเงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย 3. การแสดงทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับเงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย 4. การนำความรู้ทางคณิตศาสตร์มาประยุกต์หรือเชื่อมโยงไปใช้ในชีวิตจริง

5. บันทึกการรับ รายจ่าย จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบ รายรับและรายจ่ายและวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่าง คุ่มค่า	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ <ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมประกอบการเรียนรู้การเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและการอ่าน 2. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมประกอบการเรียนรู้การเปรียบเทียบจำนวนเงิน 3. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมประกอบการเรียนรู้การแลกเงิน 4. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมประกอบการเรียนรู้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน 5. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมประกอบการเรียนรู้บันทึกการรับ รายจ่าย 6. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมฝึกฝนทักษะตามแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 7. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะการใช้ภาษา สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์แสดงความหมายและนำเสนอ 8. บันทึกผลการอภิปราย และบันทึกความรู้ 9. ชวนคิด...โครงการ 10. การนำเสนอแฟ้มสะสมผลงาน 	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การทดสอบ 2) การสนทนาซักถาม 3) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 4) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 5) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ 	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบบันทึกการสนทนาซักถาม 3) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 4) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 5) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่ต้องประเมิน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ใช้ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญในความรู้สึกของผู้อื่นและการรู้จักตนเอง 3.2 สมรรถนะสำคัญ เช่น ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี 3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เป็นอยู่พอเพียง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ 	

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10	เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย	เวลา 7 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 40	การเขียนจำนวนเงิน โดยใช้จุดและการอ่าน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 41	การเปรียบเทียบจำนวนเงิน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 42	การแลกเงิน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 43	โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 44	บันทึกรายรับ รายจ่าย	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 40
การเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและการอ่าน

สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ในชีวิตประจำวันเราต้องใช้เงินเพื่อซื้อสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเงินไทยมี 2 ชนิด คือ ธนบัตร และเงินเหรียญ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ค 2.2 ป.4/1, ค 2.2 ป.4/2, ค 6.1 ป.4/1, ค 6.1 ป.4/2, ค 6.1 ป.4/5

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและอ่านจำนวนเงินได้ (K)
2. นำความรู้เรื่องเงินไปใช้ในชีวิตประจำวัน พุด อ่าน และเขียนจำนวนเงินได้ถูกต้อง (P)
3. มีความรอบคอบในการเขียนจำนวนเงิน และทำงานสะอาดเรียบร้อย (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. การทำแบบทดสอบก่อนเรียน	– แบบทดสอบก่อนเรียน	-
2. สังเกตจากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น	– แบบประเมินผลการนำเสนอ ข้อมูล/การอภิปราย/การสร้าง แผน ความคิด	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
3. ตรวจสอบผลงานตามใบกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุด	– ใบกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน จำนวนเงินโดยใช้จุด	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากความสนใจและความรับผิดชอบงาน	- แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม		
3. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านความพอใจในการเรียนและรอบคอบในการทำงาน		

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	- แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมด้านการให้เหตุผล การสื่อสาร และการเชื่อมโยงความรู้		
3. ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามใบกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุด		

5. สารการเรียนรู้

การเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและการอ่าน

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ อ่านและเขียนจำนวนเงินได้อย่างถูกต้อง
- วิทยาศาสตร์ ➡ การทดลองเกี่ยวกับน้ำหนักของสาร
- สังคมศึกษาฯ ➡ คำนวณประวัติของเงินไทย
- ศิลปะ ➡ ทำสมุดภาพรวบรวมเงินไทยสมัยต่าง ๆ
- สุขศึกษาฯ ➡ การใช้เงินในการซื้ออาหาร ยา และอุปกรณ์กีฬา
- ภาษาต่างประเทศ ➡ อ่านเขียนจำนวนเงินเป็นภาษาอังกฤษ
- การงานอาชีพฯ ➡ วางแผนซื้อสินค้า

7. กระบวนการจัดการ เรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 จำนวน 6 ข้อ 10 นาที
2. นักเรียนพิจารณาแผนภูมิเงิน แผนภูมิค่าของเงิน และร่วมกันร้องเพลง “รวมเงิน”

เพลงรวมเงิน

“รวมเงิน รวมเงินให้ดี รวมเงินวันนี้อย่าให้มีผิดพลาด
ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท ผู้ชายเก่งกาจเป็นห้าสิบสตางค์ (ห้า)”

ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงจนคล่อง และร่วมเล่นเกมรวมเงินประมาณ 5 นาที

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนหยิบธนบัตรหรือเงินเหรียญที่ตนมีออกมาไว้ในมือ แล้วตอบคำถามของครูว่ามีเงินจำนวนเท่าไร ชนิดใดบ้าง จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นจนได้ข้อสรุปว่าเงินไทยมี 2 ชนิด ได้แก่ ธนบัตร และเงินเหรียญ
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3–4 คน ช่วยกันประดิษฐ์เงิน โดยให้มีธนบัตรและเหรียญแต่ละชนิดอยู่จำนวนหนึ่ง และตัดรูปภาพสินค้าและราคาจากแผ่นพับหรือใบโฆษณาสินค้าไว้หลาย ๆ รูปภาพ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มจำลองสถานการณ์ซื้อขายสินค้าโดยใช้เงินที่นักเรียนประดิษฐ์ขึ้นจนเข้าใจการซื้อขาย และจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามราคาสินค้านั้น ๆ
4. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมในใบกิจกรรมที่ 1 การเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุด ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

1. นักเรียนฝึกเขียนและอ่านจำนวนเงินที่ละคนบนกระดาน โดยครูใช้ธนบัตรและเงินเหรียญของจริงแสดงให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนฝึกเขียนและอ่านจนคล่อง
2. นักเรียนฝึกเปรียบเทียบธนบัตร เงินเหรียญ จำนวนเงินใดมีค่ามากกว่ากัน น้อยกว่ากัน หรือเท่ากัน

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

1. สามารถนำความรู้เรื่องเงินไปใช้ในการซื้อขายในชีวิตประจำวันได้
2. สามารถตรวจสอบการใช้เงิน และเขียนรายรับ รายจ่ายได้

ขั้นที่ 5 สรุปความคิดรวบยอด

1. การเขียนจำนวนเงิน โดยใช้จุดคั่น ตัวเลขที่อยู่หน้าจุดทศนิยม หมายถึง จำนวนเงินที่มีหน่วยเป็นบาท จำนวนที่อยู่หลังจุดทศนิยม หมายถึง จำนวนเงินที่มีหน่วยเป็นสตางค์
2. การอ่านให้อ่านจำนวนที่อยู่หน้าทศนิยมมีหน่วยเป็นบาท และอ่านตัวเลขหลังจุดทศนิยมมีหน่วยเป็นสตางค์

8. กิจกรรม เสนอแนะ

1. สะสมเหรียญหรือธนบัตรหายากไว้เป็นที่ระลึกได้
2. เขียนบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเอง

9. สื่อ/แหล่ง การเรียนรู้

1. แผนภูมิเงินไทย
2. ของจริง เงินเหรียญ และธนบัตร
3. แผนภูมิค่าของเงินไทย
4. แผ่นพับ ใบโฆษณาสินค้าต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่องการเขียนจำนวนเงินโดยใช้จุดและการอ่าน ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)
6. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

1. สารานุกรมไทยในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 6
2. ป้ายราคาสินค้า
3. ธนบัตรราคาต่าง ๆ

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1.ผลการจัดการเรียนรู้ _____

2.ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไขปัญหา _____
3.สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4.การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ _____
ผู้สอน/แทน _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 41

การเปรียบเทียบจำนวนเงิน

สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ธนบัตรและเงินเหรียญมีความสัมพันธ์กันและสามารถเปรียบเทียบค่ากันได้ อาจเปรียบเทียบธนบัตรกับธนบัตร เงินเหรียญกับเงินเหรียญ เงินเหรียญกับธนบัตร หรือกลุ่มของเงินกับกลุ่มของเงิน โดยเปรียบเทียบภายใน 2 หน่วย หรือหน่วยเดียวกัน

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ค 2.2 ป. 4/1, ค 2.2 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/1, ค 6.1 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/5

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบจำนวนเงินได้ (K)
2. มีทักษะในการสื่อสาร ให้เหตุผล และเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ได้ (P)
3. มีความรอบคอบ มีวิจารณญาณในการเปรียบเทียบ และทำงานสะอาดเรียบร้อย (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น	– แบบประเมินผลการนำเสนอข้อมูล/ การอภิปราย/การสร้างแผนที่ ความคิด	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ตรวจผลงานตามใบกิจกรรมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบจำนวนเงิน	– ใบกิจกรรมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ จำนวนเงิน	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากความสนใจและความรับผิดชอบงาน	– แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม		
3. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านความพอใจในการเรียนและความรอบคอบในการทำงาน		

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	– แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมด้านการให้เหตุผล การสื่อสาร และการเชื่อมโยงความรู้		

5. สาระการเรียนรู้

การเปรียบเทียบจำนวนเงิน

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➔	อ่านและเขียนจำนวนเงินเป็นเลขไทย
วิทยาศาสตร์	➔	สังเกตและเปรียบเทียบจำนวนเงินได้อย่างถูกต้อง
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาประวัติความเป็นมาของเงินไทย
ศิลปะ	➔	ทำสมุดภาพรวบรวมเงินไทยสมัยต่าง ๆ
สุขศึกษาฯ	➔	การใช้เงินในการซื้ออาหาร ยา อุปกรณ์กีฬา
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่าน และเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับเงิน
การงานอาชีพฯ	➔	คิดวิธีการออมทรัพย์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้**ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน**

- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเงิน 10 ข้อ เวลา 5 นาที
 - 1) แดงมีเงินเหรียญหนึ่งบาท 24 เหรียญ แดงมีเงินกี่สตางค์
 - 2) ฉันมีเงิน 1,250 สตางค์ ฉันมีเงินกี่บาทกี่สตางค์
 - 3) มาลีมีเงิน 35 บาท มาลีมีเงินกี่สตางค์

- 4) แดงมีเงินเหรียญห้าสิบบาท 8 เหรียญ แดงมีเงินกี่สตางค์
- 5) เจริญมีเงิน 325 บาท เจริญมีเงินกี่สตางค์
- 6) ครูมีเงิน 1,375 สตางค์ ครูมีเงินกี่บาทกี่สตางค์
- 7) เงิน 50 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร
- 8) 1,625 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร
- 9) 68.25 บาท เป็นเงินเท่าไร
- 10) เงิน 75 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร

2. นักเรียนพิจารณาธนบัตรและเงินเหรียญที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเรียงลำดับจากที่มีค่าน้อยไปมาก และทบทวนค่าของเงิน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

1. นำแผ่นพับ ใบโฆษณาสินค้าของร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้าตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไปดูรายการสินค้าที่เหมือนกันแล้วเปรียบเทียบราคา อภิปรายถึงสินค้าที่ควรเลือกซื้อ
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ตัดรูปภาพสินค้าและราคาจากแผ่นพับของร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้ามาติดไว้บนกระดาษ 4-5 ชนิดพร้อมทั้งรวมราคาค้าง
3. เปรียบเทียบสินค้าของกลุ่มของตนเองกับกลุ่มของเพื่อน ๆ

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

1. นักเรียนฝึกเปรียบเทียบค่าของเงินจากหลาย ๆ สถานการณ์ เช่น เปรียบเทียบราคาเครื่องเขียนของร้านค้าสองแห่ง จำนวนเงินของตนเองกับเพื่อน
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน สำรวจราคาสินค้าชนิดเดียวกันของร้านค้า 2 แห่งขึ้นไปจัดทำเป็นผลงานกลุ่ม

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

1. นำความรู้ไปใช้ในการซื้อขายในชีวิตประจำวัน
2. เลือกสินค้าอุปโภค บริโภคอย่างฉลาด โดยมีการเปรียบเทียบราคาก่อนตัดสินใจซื้อ

ขั้นที่ 5 สรุปความคิดรวบยอด

การเปรียบเทียบค่าของธนบัตรหรือเงินเหรียญสามารถเปรียบเทียบได้จากตัวเลขที่ปรากฏบนธนบัตรและเงินเหรียญ การเปรียบเทียบให้พิจารณาค่าของเงินในหน่วยบาทก่อน ถ้าเงินในหน่วยบาทมีค่าเท่ากันก็ให้เปรียบเทียบค่าของเงินในหน่วยสตางค์

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. สำรวจราคาสินค้าการเกษตรในประเทศสมาชิกอาเซียนตั้งแต่สองร้านขึ้นไปแล้วนำมาเปรียบเทียบราคาสินค้า
2. ให้นักเรียนเก็บสะสมเงินออมไว้ แล้วทำรายการแต่ละเดือนว่านักเรียนมีเงินออมเท่าไร เพื่อส่งเสริมในการออมเงินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ป้ายราคาสินค้า
2. เงินเหรียญและธนบัตรจริง
3. แผนภูมิเงินไทย แผนภูมิค่าของเงินไทย
4. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

1. สารานุกรมไทยในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 6
2. ป้ายราคาสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภค
3. แผ่นพับ โฆษณาสินค้า
4. เงินเหรียญ ธนบัตร
5. บุคคลต่าง ๆ ครู เพื่อน พ่อค้า แม่ค้า

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้ _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไขปัญหา _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ผู้สอน/แทน _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 42

การแลกเงิน

สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ธนบัตรและเงินเหรียญมีความสัมพันธ์กันสามารถแลกเปลี่ยนกันได้เมื่อมีค่าของเงินเท่ากัน

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ค 2.2 ป. 4/1, ค 2.2 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/1, ค 6.1 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/5

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถแลกเปลี่ยนเงินในจำนวนที่มีค่าเท่ากันได้ (K)
2. มีทักษะในการสื่อสาร ให้เหตุผล และเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ได้ (P)
3. มีความรอบคอบในการคิดคำนวณ ทำงานสะอาดเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบ (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็นและร่วมอภิปรายเรื่องการแลกเงิน	– แบบบันทึกผลการอภิปราย – แบบบันทึกความรู้	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากความสนใจและความรับผิดชอบ	– แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม		
3. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านความรับผิดชอบและความรอบคอบในการคิดคำนวณ		

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	– แบบประเมินด้านทักษะ/ กระบวนการ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้น ไป
2. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการให้ เหตุผลการสื่อสาร และการเชื่อมโยง ความรู้กับชีวิตประจำวันหรือการนำ ความรู้ไปใช้ได้		

5. สาระการเรียนรู้

การแลกเงิน

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➔	เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เงิน การแลกเงิน
วิทยาศาสตร์	➔	ฝึกทักษะการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในการแลกเงิน ในชีวิตประจำวัน
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาค่าของเงินกับการดำรงชีวิตประจำวัน
ศิลปะ	➔	ออกแบบเงินเหรียญ และธนบัตร
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมแลกเงิน เกมรวมเงิน
ภาษาต่างประเทศ	➔	สนทนาซื้อขายสินค้าเป็นภาษาอังกฤษ
งานอาชีพฯ	➔	ประดิษฐ์กระปุกออมสิน

7. กระบวนการจัดการ เรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเงิน 10 ข้อ เวลา 5 นาที
 - 1) น้อยมีเงินเหรียญห้า 5 เหรียญ น้อยมีเงินกี่สตางค์
 - 2) ป้ามีเงิน 1,550 สตางค์ ป้ามีเงินกี่บาท กี่สตางค์
 - 3) ผกามีเงิน 45 บาท ผกามีเงินกี่สตางค์
 - 4) เพิ่มมีเงินเหรียญห้าสิบสตางค์ 12 เหรียญ เพิ่มมีเงินกี่สตางค์
 - 5) โก้มีเงิน 125 บาท โก้มีเงินกี่สตางค์
 - 6) ครูมีเงิน 1,575 สตางค์ ครูมีเงินกี่บาท กี่สตางค์
 - 7) เงิน 25 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร
 - 8) 1,775 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร
 - 9) 34.25 บาท เป็นเงินเท่าไร
 - 10) เงิน 3 บาท 75 สตางค์ เขียนโดยใช้จุดได้อย่างไร
- ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิค่าของเงินไทย แล้วร่วมสนทนาถึงค่าของธนบัตรชนิดต่าง ๆ ว่า

สามารถแลกเปลี่ยนกันได้หรือไม่ จะได้ค่าของเงินน้อยกว่าหรือมากกว่าเดิม เพราะอะไร เช่น
ธนบัตรใบละ 500 บาท จะแลกธนบัตรใบละ 100 บาท ได้หรือไม่ เพราะอะไร ถ้าได้แลกได้จะได้อะไร

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนหนึ่งคนเพื่อแลกธนบัตรใบละยี่สิบบาทกับเหรียญสิบบาทสองเหรียญ
ถามต่อว่าเหรียญสิบสองเหรียญมีค่าเท่าไร มีค่าเท่ากับธนบัตรใบละยี่สิบบาทหรือไม่ จนได้ข้อสรุปว่า เงิน
ที่จะแลกกันจะต้องมีค่าเท่ากัน

2. ให้นักเรียนในห้องทดลองแลกเงินกับเพื่อน
3. นักเรียนร้องเพลงรวมเงินพร้อมกับเล่นเกม

เพลงรวมเงิน

รวมเงิน รวมเงินให้ดี รวมเงินวันนี้อย่าให้มีผิดพลาด

ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท ผู้ชายเก่งกาจเป็นห้าสิบลบาท (ห้า)

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันติดกระดาษ และเขียนตัวเลข
เป็นค่าของธนบัตรและเงินเหรียญต่าง ๆ และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเงินมาแลกกันสลับกันไปมาหลาย ๆ
ครั้ง จนนักเรียนทุกคนสามารถแลกเงินได้

เขียนแผนภาพความคิดแสดงการแลกเงินตามที่ครูกำหนดให้ เช่น 100, 150 เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

1. สามารถแลกเปลี่ยนเงินในจำนวนเงินที่มีค่าเท่ากันได้
2. คำนวณการแลกเงินไทยกับเงินสกุลต่างๆ ในประเทศสมาชิกในอาเซียน 10 ประเทศได้

ขั้นที่ 5 สรุปความคิดรวบยอด

เงินเหรียญและธนบัตรสามารถแลกเปลี่ยนกันได้ ในจำนวนเงินที่มีค่าเท่ากัน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. แบ่งกลุ่มจัดธนบัตรและเหรียญให้ได้เท่ากับจำนวนตามที่กำหนดให้
2. ค้นคว้าอัตราการแลกเงินบาทกับเงินสกุลต่างประเทศ แล้วจัดทำใบความรู้

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิค่าของเงินไทย
2. กระดาษเขียนค่าของเงิน
3. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

1. สารานุกรมไทยในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 6
2. หนังสือพิมพ์
3. ข่าวสารเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราจากโทรทัศน์และวิทยุ
4. เงินเหรียญ ธนบัตรราคาต่าง ๆ
5. เงินสกุลต่างประเทศ
6. บุคคลต่าง ๆ ครู เพื่อน พนักงานธนาคาร ผู้รู้ด้านคณิตศาสตร์

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1.ผลการจัดการเรียนรู้ _____
_____
2.ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไขปัญหา _____
3.สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4.การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ _____
ผู้สอน/แทน _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 43

โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน

สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

ภาคเรียนที่ 2
เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การใช้จ่ายเงินบาทหรือสตางค์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นลักษณะของโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ซึ่งผลลัพธ์ของคำตอบจะต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งที่โจทย์กำหนดให้ในรูปการบวก ลบ คูณ หรือหาร แล้วจึงแสดงวิธีทำเพื่อหาคำตอบ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ค 2.2 ป. 4/1, ค 2.2 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/1, ค 6.1 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/5

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์โจทย์หาคำตอบและแสดงวิธีทำจากโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงินได้ (K)
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ (P)
3. มีความรอบคอบ มั่นใจในการแก้โจทย์ปัญหา และมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้าน ความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น และร่วมอภิปราย	– แบบบันทึกผลการอภิปราย – แบบบันทึกความรู้	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ตรวจสอบผลงานการทำกิจกรรมเกี่ยวกับแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน	– ใบกิจกรรมเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับ เงิน	

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากความสนใจและความรับผิดชอบงาน	– แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านความพอใจในการเรียน		
3. สังเกตพฤติกรรมตามรายการในแบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์		

ด้าน ทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	– แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการให้เหตุผลการสื่อสารและการเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันหรือมั่นใจในการแก้โจทย์ปัญหา		

5. สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → ฝึกทักษะการเขียนการอ่านแต่ง โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน
- สังคมศึกษาฯ → ใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภคให้ถูกต้อง
- ศิลปะ → เขียนภาพแผนความคิดแสดงวิธีการวิเคราะห์โจทย์ได้ชัดเจนและมีความคิดสร้างสรรค์
- สุขศึกษาฯ → เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการซื้อขายและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน
- ภาษาต่างประเทศ → สนทนาซื้อ ขายสินค้าเป็นภาษาอังกฤษ
- งานอาชีพฯ → ประดิษฐ์กระทู้ออมสิน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเงิน 8 ข้อ เวลา 5 นาที

- 1) ธนบัตรใบละยี่สิบบาท 4 ใบ แลกเหรียญห้าบาทได้กี่เหรียญ
- 2) มีธนบัตรใบละห้าสิบบาท 10 ใบ แลกเหรียญสิบบาทได้กี่เหรียญ
- 3) ธนบัตรใบละห้าสิบบาท 2 ใบ แลกธนบัตรใบละยี่สิบบาทได้กี่ใบ
- 4) เหรียญห้าสิบบาท 16 เหรียญ แลกเหรียญบาทได้กี่เหรียญ
- 5) ธนบัตรใบละห้าร้อยบาท 1 ใบ แลกธนบัตรใบละห้าสิบบาทได้กี่ใบ
- 6) เหรียญสิบบาท 10 เหรียญ แลกเหรียญห้าสิบบาทได้กี่เหรียญ
- 7) ธนบัตรใบละยี่สิบบาท 50 ใบ แลกธนบัตรใบละร้อยบาทได้กี่ใบ
- 8) เหรียญห้าบาท 40 เหรียญ แลกธนบัตรใบละยี่สิบบาทได้กี่ใบ

2. นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาคณิตที่ได้รับการทอนเงินขาดหรือทอนเงินเกิน ถ้าเหตุการณ์เกิดขึ้นกับตัวเอง แล้วสรุปรายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติเกี่ยวกับการขายของ โดยกำหนดสถานการณ์ให้เป็นตลาดแห่งหนึ่งมีคนขายและซื้อ โดยใช้กระดาษเขียนค่าของธนบัตรต่าง ๆ และเงินเหรียญ โดยครูกำหนดสถานการณ์ มีการถามราคา การเปรียบเทียบราคา การรวมราคาสินค้า และมีการจ่ายเงิน ทอนเงิน

2. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการเล่นบทบาทสมมติว่า เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การซื้อ ขายในชีวิตประจำวัน ต้องใช้วิธีทางคณิตศาสตร์ทั้งบวก ลบ คูณ และหาร จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการซื้อขาย การรวมเงิน การคิดราคา การรับเงิน การทอนเงินแล้วให้เขียนโจทย์ปัญหาบนกระดานดำ และช่วยกันวิเคราะห์โจทย์

3. นักเรียนแต่ละคนเขียนโจทย์สถานการณ์ของตนเองจากการแสดงบทบาทสมมติ โดยระบุว่าตนเองเป็นผู้ขาย หรือผู้ซื้อ มีวิธีคิดราคา การรับเงินหรือการจ่ายเงินอย่างไร เขียนเป็นโจทย์ปัญหาและแสดงวิธีหาคำตอบ

4. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนด้วยการร้องเพลง “โจทย์ปัญหา”

เพลงโจทย์ปัญหา

เนื้อร้อง...ราตรี รุ่งทวิชัย

ทำนอง...เต๋อ งามและก่า

โจทย์ปัญหา เป็นปัญหา พวกเรามาศึกษากันดู

ได้เรียนรู้เข้าใจดี บอกวิธีคิดซัณฑ์ใด

แบ่งกลุ่มกัน อ่านเร็วไว โจทย์บอกอะไร

ถามอะไรตรงๆ เลือกละเอียดหาสื่อมาดู

ได้เรียนรู้ชัดเจนแน่นอน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน วาดรูปภาพหรือนำรูปภาพจากแผ่นพับ โฆษณาสินค้า พร้อมราคามาติด และแต่งเป็นโจทย์ปัญหา

2. เขียนแผนภาพความคิด แสดงการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาของกลุ่มของนักเรียน

3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมในใบกิจกรรมที่ 2 โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงินในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

1. แกะไขสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องเงินในชีวิตประจำวันได้
2. ตรวจสอบการใช้เงินได้อย่างถูกต้อง เช่น การทอนเงิน การคิดราคาสินค้า เป็นต้น
3. การใช้เงินการประหยัดสามารถเก็บออมเงิน และเห็นคุณค่าของเงิน
4. นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเรียนเรื่องการซื้อขาย กำไร ขาดทุนได้

ขั้นที่ 5 สรุปความคิดรวบยอด

การแก้โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน ต้องใช้ความรู้ที่เรียนมาแล้วเกี่ยวกับการแลกเงิน การเปรียบเทียบจำนวนเงินและค่าของเงิน ส่วนหลักในการแก้โจทย์ปัญหามองวิเคราะห์โจทย์ หาสิ่งที่โจทย์กำหนดให้ และสิ่งที่โจทย์ต้องการหรือคำตอบ

8. กิจกรรม เสนอแนะ

1. แบ่งกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน และคำนวณหาคำตอบ
2. เขียนแผนภาพความคิด วิเคราะห์โจทย์ที่กำหนดให้เกี่ยวกับเงิน และคำนวณหาคำตอบ

9. สื่อ/แหล่ง การเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง “โจทย์ปัญหา”
2. แผ่นพับ ใบโฆษณาสินค้าต่าง ๆ
3. แผ่นป้ายราคาสินค้า
4. สถานการณ์เกี่ยวกับเงินในชีวิตประจำวัน
5. ใบกิจกรรมที่ 2 โจทย์ปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับเงิน ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)
6. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

1. สารานุกรมไทยในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 6
2. หนังสือพิมพ์
3. แผ่นพับ ใบโฆษณาสินค้าต่าง ๆ
4. ประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน
5. บุคคลต่าง ๆ ครู เพื่อน ผู้รู้ด้านคณิตศาสตร์

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1.ผลการจัดการเรียนรู้ _____

2.ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไขปัญหา _____

3.สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4.การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ผู้สอน/แทน _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 44

บันทึกรายรับ รายจ่าย

สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เงินและการบันทึกรายรับ รายจ่าย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

บันทึกรายรับ รายจ่าย จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบรายรับและรายจ่ายและวางแผนการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ค 2.2 ป. 4/1, ค 2.2 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/1, ค 6.1 ป. 4/2, ค 6.1 ป. 4/5

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนบันทึกรายรับ รายจ่ายได้ (K)
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ (P)
3. มีความรอบคอบและมีวิจารณญาณในการทำบันทึกเกี่ยวกับเงิน (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น	– แบบบันทึกผลการอภิปราย – แบบบันทึกความรู้	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ตรวจสอบผลงานตามใบกิจกรรมที่ 3 พื้นที่สี่เหลี่ยมมุมฉาก	– ใบกิจกรรมที่ 3 การบันทึกรายรับ รายจ่าย	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
3. การทำแบบทดสอบหลังเรียน	– แบบทดสอบหลังเรียน	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 20%
4. ทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	– แบบวัดผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตจากความสนใจและความรับผิดชอบงานกลุ่ม	– แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านความพอใจในการเรียน		
3. ประเมินพฤติกรรมตามรายการในแบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์		

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	– แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ประเมินพฤติกรรมตามรายการในแบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ		
3. ตรวจเพิ่มสะสมผลงาน	– เพิ่มสะสมผลงาน	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

5. ภาระการเรียนรู้

บันทึกรายรับ รายจ่าย

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → อ่านและเขียนใบบันทึกรายรับ รายจ่าย อย่างถูกต้อง ชัดเจน และรัดกุม
- สังคมศึกษาฯ → ใช้ความรู้เรื่องการบันทึกรายรับ รายจ่ายเป็นแนวทางการปรับปรุงค่าใช้จ่ายเงิน
- ศิลปะ → ออกแบบสำหรับบันทึกรายรับ รายจ่ายประจำวัน
- สุขศึกษาฯ → เล่นเกมการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าหรือสิ่งของ
- ภาษาต่างประเทศ → สนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายเป็นภาษาอังกฤษ
- งานอาชีพฯ → ประดิษฐ์กระปุกออมสิน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

- นักเรียนฝึกทักษะการคิดเลขเร็วเกี่ยวกับเรื่องเงิน 7 ข้อ เวลา 10 นาที
 - โทรทัศน์สีราคาเครื่องละ 12,500 บาท แต่ฉันมีเงินเพียง 6,750 บาท ฉันต้องหาเงินเพิ่มอีกกี่บาทจึงจะซื้อได้
 - ไข่เป็ดราคาฟองละ 2.75 บาท ถ้าซื้อไข่ 2 โหล คิดเป็นเงินกี่บาท
 - แดงมีเงินเป็น 7 เท่าของวิภา ถ้าวิภามีเงิน 645.75 บาท แแดงจะมีเงินกี่บาท
 - คุณแม่ซื้อทุเรียน 3 ลูก ลูกละ 87 บาท คุณแม่ให้ธนบัตรใบละ 100 บาท 3 ใบ จะได้รับเงินทอนกี่บาท
 - มีธนบัตรใบละห้าสิบบาท 5 ใบ ซื้อกางเกง 198 บาท จะเหลือเงินกี่บาท
 - ผงซักฟอกราคากล่องละ 86.50 บาท ซื้อผงซักฟอก 3 กล่อง ให้ธนบัตรใบละห้าร้อยบาท 1 ใบ จะได้รับเงินทอนเท่าไร
 - แม่ซื้อข้าวสาร 1 ถุงเป็นเงิน 115 บาท และน้ำมันพืช 2 ขวด ขวดละ 36.50 บาท ต้องจ่ายเงินเท่าไร
- นักเรียนสนทนาถึงรายรับ รายจ่ายของตนในแต่ละวันว่าเป็นอย่างไร มีการบันทึกไว้หรือไม่
- นักเรียนร้องเพลงรวมเงินพร้อมกับเล่นเกม

เพลงรวมเงิน

“รวมเงิน รวมเงินให้ดี รวมเงินวันนี้อย่าให้มีผิดพลาด
ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท ผู้ชายเก่งกาจเป็นห้าสิบบาท (ห้า)”

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

- ให้นักเรียนศึกษาแผนภูมิตัวอย่างการบันทึกรายรับ รายจ่าย แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้าง เช่น ทำให้รู้ว่ามีค่าใช้จ่ายเงินอย่างไรบ้าง มีเงินเหลือเท่าไร ทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
- ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเองย้อนหลัง 3 วัน โดยให้อาสาสมัคร 1 คน มาเขียนรายรับ รายจ่ายของตนเองบนกระดานดำ และร่วมกันเสนอแนะว่าการใช้เงินของตน มีสิ่งใดควรปรับปรุงหรือไม่ ช่วยกันคิดวางแผนการใช้จ่ายเงินให้ดีขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่าง
- ครูให้นักเรียนในใบกิจกรรมที่ 3 เรื่องการบันทึกรายรับ รายจ่าย ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภูมิศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ช่วยกันบันทึกรายรับ-รายจ่ายจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้โดยส่งตัวแทนออกมาเขียนบนกระดานดำ และตอบคำถามจากบันทึกรายรับ รายจ่าย

- ให้นักเรียนทุกคนทำบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเอง 1 สัปดาห์ แล้วจัดทำเป็นใบความรู้

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

- การทำบันทึกรายรับ รายจ่าย เพื่อช่วยประมาณการใช้จ่ายเงิน
- ปรับปรุงการใช้จ่ายเงินให้ประหยัดและใช้เงินอย่างคุ้มค่ามากที่สุด
- ให้นักเรียนทุกคนทำบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเอง

ขั้นที่ 5 สรุปความคิดรวบยอด

- การทำบันทึกรายรับ รายจ่ายเป็นหลักฐานแสดงการใช้จ่ายเงิน ช่วยให้เรามีความรอบคอบในการใช้เงิน และช่วยเตือนความจำเกี่ยวกับการเงินของตนเอง
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 จำนวน 6 ข้อ เวลา 10 นาที

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- สำรวจบันทึกรายรับ รายจ่ายของเพื่อน ๆ ค้นหาผู้ที่ประหยัดที่สุด แล้วชมเชย
- ออกแบบใบบันทึกรายรับ รายจ่ายให้สวยงามและสร้างสรรค์
- นักเรียนเปรียบเทียบการใช้เงินในแต่ละวันของตนเองจากบันทึกรายรับ รายจ่าย

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- แผนภูมิรายรับ รายจ่าย
- ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การบันทึกรายรับ รายจ่าย ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)
- หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์/สื่อการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

- สารานุกรมไทยในพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 6
- หนังสือพิมพ์
- แผ่นพับ ใบโฆษณาสินค้าต่าง ๆ
- ประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน
- บุคคลต่าง ๆ ครู เพื่อน ผู้รู้ด้านคณิตศาสตร์

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1.ผลการจัดการเรียนรู้	_____
_____	_____
2.ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไขปัญหา	_____
3.สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
4.การปรับแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ผู้สอน/แทน	_____